

DRA. PETRA HOBOKO

Jeť líhem uznané záahy. Jeť zcela líaf, než ostatní líky. Máte ovšem býti napodoben, však ale nahrazen.

Zlepšuje krev   **Podporuje trávení**
Upravuje stolici   **Učinkuje na játra**
Učinkuje na ledviny   **Uklidňuje živní soustavu**
Oživuje, posiluje a obcerstňuje.

Zkrátka, jeť to rodný lík v každém slova smyslu a měl by býti chován v každé domácnosti.

Reproduová se v líšních. Jeť dodáván líhem přímo od

DR. PETER FAHRNEY & SONS CO.,
 2801-17 Washington Blvd.   Chicago, Ill.
 (V Kanádě se dodává líhem sám.)

Nejvzornější péči při pohřbu poskytnete vám

JANDŮV POHROBNICKÝ ÚSTAV
 nejstarší český závod pohrobnický a balsamovačský v Omaze a okolí.

Pohřbům z venkova poskytnete se péce nejvzornější!

Frank a Dora Janda
 1235 SO. 13TH ST., OMAHA, NEB.
 Privátní ambulance k dopravě pacientů do nemocnic.

Naše Beseda

TOPEKA, KANS., dne 3. listopadu 1920. — Ct. red. "Pokroku": Ruch volební utíchl vítězství strany republikánské. Jest snad mnoho lidí, jako já sám, kteří, ač etili vysoké ideové stanovisko přes. Wilsona, neviděli, že by strana demokratická takovou ideovostí rovněž vynikala. President Wilson, idealista, byl nucen ve své straně táhnouti s agitátory a nespokojenci všeho druhu, jimž něco odvolného je cíl; naopak vždy vynikali spíše protestem, nežli něčím soustavně konstruktivním. A proto presidenta zrazovali, až spolu s ním jich loď se potopila a každý teď chápe se záchranného pásu jak může.

Wilson bude v dějinách pamatován jako muž zvláštní pro dlouhou dobu a potřebu. Nedal se strhnouti snadno do války, hrozil se jí; přesvědčil svět, že demokratická Amerika dovede hodně strpět, než se dá do války a tím vzbudil obdiv a tužbu po demokracii v zemích evropských, militarismem kláštěch. Když pak válka pro Soustátí stala se nutnou i na zachování světa pro demokracii vůbec, president Wilson jednal, neohlížeje se ani na pravo ani na levo. A když už Anglie a Francie kolísaly a byly by snad s německou vládou jednaly, Wilson rozhodně odepřel jednání s vládou ohlavenou Kaiserem, vyhraňuje si jednání s lidem německým toliko, a tím zase dal vzpruhu lidovládě a Kaiser musil vstít do zájčích. Tak dána vláda do rukou nejen německého lidu, ale do rukou lidu všech utlačovaných národů. On proti cynismu senátu chtěl dále příkladem dodávati ducha utlačným národům evropským. Postavil se pevně a bez kompromisu za práva Jugoslaviie proti Italii v rozepí o Rječku. Českosloviakie nikdy nebude litovat, že v onu rozhodnou dobu presidentem byl Wilson, který měl takové porozumění pro Masaryka.

Trubl s demokratickou stranou je ten, že právě postrádá té ideovosti Wilsonovy. Když on nezáistně z celé duše vložil se v rozepě světa, ve prospěch demokracie, lidovlády, personál strany demokratické, do veliké třídy dělnické, měl v sobě mnoho radikálního a hleděl války využít ne k prosazení vyšší ideje, ale k využití jí ve prospěch agitace proti kapitalistické. Nenávisť k domácímu kapitálu byla větší, nežli

něco pozitivního dělat napřed. Teď se tabule obrátila, republikánské musejí jednat a zatím demokratické budou zase mít příležitost kritiky. A senát jistě nechtěl hbitký jazyk i hbitké pero Wilsona, až sám začne kormidlovat loď Soustátí mezi těmi skalisky za hranicích otázek.

Porážka před osmi roky repu blikánům prospěla. Porážka tohoto roku prospěje demokratům: ohledají své slabé stránky a u vědomají si, proč byli poraženi; a jestli jest to v nich, zbavějí se této slabosti; není-li to v nich, vezmou zadní lavice na delší léta. Zatím teď všichni občané obrátí pozornost k vedení republikánskému a je to na této straně nyní, aby splnila své sliby. — S úctou. Jan Rundus.

CRETE, NEBR., 3. listopadu 1920. — Ctěná redakce "Pokroku": — Promiňte, že dovoluji si vás obtěžovati tímto dopisem, je hož obsah přál bych si mítí v našem časopisu "Pokroku" otištěný. Jméno moje jest Alois Smrž, jsem rodák z Čech, krajan od Plzně a rodná moje vesnička jmenuje se Šepadly. Dnes jsem již přes 30 roků stár, posud svoboděn, poněvadž mně nebylo nikterak možným stav můj zaměnití. Ve 20. roce mého věku byl jsem k vojsku zbancrotěného, barbarského Rakouska zavlečen a devět roků nejlepšího mého věku musel jsem, za nepřetržitě obtížné vojenské služby, věnovat té soldatěce, jež mně o všechno oloupila a téměř až na poslední stupeň uvrhla. Tedy ve 20. mém roku byl jsem ovdoven ke 2. pluku jízdy, jenž tehdy na samých ruských hranicích posádkou ležel v malém, na břehu řeky Dněstru, městečku Zálezky. Za celou dobu tříleté mé služby nedostalo se mně ani hodinky dovolené. Po vysloužení třech roků těžil jsem se na můj domov, znovu ale byl jsem zklamán, neboť se nám dostalo rozkazu, že jest "svatá" válka vypovězena. Bůh prý se nemohl již dle dívat na ty lidi a proto rozehlel pohoedeť té minulé svaté války. Před odchodem do boje byl nám podán našim vojenským kaplanem příklad, proč vlastně ona svatá válka nastala. Když prý hospodář nasází malé stromky v lese a ty pak za několik roků vyrostou a jsou husté, musí prý se ty zakrslé a špatné vykáceti, tak aby ty silnější a slibnější mohly lépe růsti. A tak prý to samé musí se provést na lidech, z předlínových národů musí se té špatí tvorové vymýtit, čili krátce řečeno vybit, tak aby ti lepší a ověří ti bohatší mohli pohodlněji vládnouti — že ano? Při odchodu do té "svaté" války nedostalo se mně ani příležitosti s mými rodiči se rozloučiti. Až teprve 5. března na 1916 obdržel jsem z domova dopis, ze kterého jsem se dověděl, že můj otec těžce onemocněl a, abych tudíž ihned přijel domů. Telegramy nebyly do zákopů připustny a také, kdybych se byl tehdy dovoleně dožadoval, hrozilo by mně uvěznění. Nežli pak jsem od bratra obdržel druhý dopis, byl můj dobrý otec podchládnou zemí, aniž by mně bylo dopřáno s ním se navzály rozloučiti. Ze třetího dopisu, jež mně přišel můj z domova zaslal, jsem zvěděl, že též i moje drahá matka byla již pochována a zároveň mojí sestra těžce onemocněla. Na to jsem znovu, ač s obavou, pokusil ještě jednou požádat o dovolenou, musel jsem po vojsku pěkně a ponížně prosit. Nejdříve tedy jsem musel jíti panna desátinika poprosit, pak pana četaře a každé mně poslal od čerta k ďáblu, až konečně jsem se ocitnul u té nejvyšší instance — plukovníka jménem Otto Šrám a rodáka z Prahy. Čech tedy, jenž ale hned 10. listopadu 1918 byl na 6 měsíců poslán do žaláře, kterýžto trest mu, jak jsem zvěděl, nadiktoval p. Václav Klofáč z Prahy. Veliká tato osoba mně dala v odpověď — co prý budeš doma dělat, když už nemáš tatka ani matku. Než po velkém běhání a ponížným doprovováním přece mně udělili na 14 dní dovolenou, kterou jsem doma strávil v nesmírném žalu, neboť se smrti zápasila poslední moje sestřička, a už po pěti dlouhých letech jsem se zase jednou shledal a pak — navždy rozloučil. Když jsem se z dovolené navrátil do zákopů, tedy za nedlouho obdržel jsem dopis, v němž se mně sdělovalo, že

moje sestřička jest již pochována a tak zůstal jsem zde sám. Tehodne, hned po přečtení tesklivého dopisu, byl jsem vyslán na polní stráž, kde myslím že spojiť se v jeden proud a nijak se mně ne dalo je rozptýlit. Ve chvíli to jsem se domníval, že se asi též již odeberu k tomu věčnému spánku a teprve při pomýšlení na záchranu mého dobrého kamaráda, roj neutěšených těch myšlenek, mne opustil. Když jsem tohle všechno přestál, potkalo mne druhé a ještě větší neštěstí. Z ruské fronty byli jsme totiž posláni na italskou, kde napsal jsem dva "podezřelé" dopisy, jež jsem svěřil svému kamarádovi, který jel domů na dovolenou. Na cestě však byl důkladně prohledán, při čemž mu byly dva mé dopisy odebrány, on byl ihned zadržen a inter nován, kdežto moje dopisy přišly zpět. Byl jsem zavolán před vojenskou komisí, kde byly moje dopisy otevřeny a čteny; stálo v nich, že tu vojnu nevyhrajeme, že jsme již příliš hladoví a proto, aby nám byli něčím nápomocni. Nu, a co dále? Inu, nežli mne uvrhli do vězení, tak jsem se jim ztratil a klesl si cestu přes linii, kterážto cesta byla velmi tmavá a pro mne příliš špatná. Nieněně podařilo se mně osnutý drát přelézti, pak ale narazil jsem na silnější drát, který byl elektrickým proudem spojen a přes který se pokoušel v stejné době jiní dva Češi přelézti. To stalo se nám však osudným, neboť jeden z nich byl při doteku drátu silným proudem usmrcen, kdežto nás dva sebrala hlídka a sice německá. Chtěli nás ihned na místě probodnout a také jsem již o stříh bodla na těle svém ucítil, než pojednou svého úmyslu se vzdali a odvedli nás na vrchní velitelství. Byli jsme uvězněni a druhý dne s námi zaváděli protok, po pětcekrát jsem byl u výslechu, který vždy trval tři hodiny. To přihodilo se 2. září 1918 a až do 28. října nalézal jsem se ve vyšetřovací vazbě, kde dostávalo se nám jednou za den alespoň trochu do syta se najísti. Dne 20. října, při posledním výslechu, ptal se mne jeden z německých vrchních soudních důstojníků, co by se mně lépe zamlouvalo, zda-li doživotní žalář, anebo smrt provazem — olověné kulky je prý pro mne škoda. Odpověděl jsem, že bych si raději volil okamžitou smrt. Ve vazbě jsem tedy byl celkem po sedm týdnů, za kteroužto dobu jsem ani jedné noci oka nezamhouřil. V té trestnici bylo nás celkem přes čtyřicet — sami Češi, jichž tresty byly různé vyměřeny. Vězení nalézalo se od hlavní bitevní linie ve vzdálenosti jedné a čtvrt hodiny, když se šlo pěšky, tak že nás Italové ještě daleko přestřelovali. Dne 23. října nadešel však přeradostný okamžik, kdy naši čeští vojínové se již ubírali zpět z linie a dvě u naší trestnice rozhlíli a my šťastně jsme se konečně na to boží světlo dostali — v takovém však pořádku, že nás ani nejlepší kamarádi nemohli poznat, neboť jsme všichni byli jen kost a kůže. Pak jsme pěšky z Italie cestovali a sotva jsem přišel do svého domova, po sedmi dnech znovu jsem musel jíti na vojnu, tentokrát ale na Maďary. Nyní ale jsme již věděli, proč a zač bojujeme, tak jsme se držeeli nadšeně. Při naší československé armádě sloužil jsem 16 měsíců, tedy až do měsíce dubna letošního roku, kdy navrátil jsem se úplně zdráv ke svým známým v rodném mém městě, kde jsem sám z celé naší rodiny zbyl. V bruku ale rozhodnul jsem se jeti do Ameriky navštívit moje příbuzné, mám totiž zde sestru a bratra, Josefa Smrže, kteří bydlí v Crete, Nebraska, a s nimiž shledal jsem se ve zdraví. Jsem náležitě spokojen, neboť se mně to zde dosti zamlouvá. A za to všechno musím děkovati našemu panu presidentu Masarykovi a zdejším panu presidentu Wilsonovi za naše osvobození. — V úctě. Alois Smrž.

STANĚ SE DĚTMÍ NEJVĚTŠÍ "MATKY SVĚTA."

Během války cizojazyčný lid v Americe ochotně vyslyšel různé ty apely a poskytoval pomoc ať kupováním Liberty bondů, ať příspěpím na pomocné akce různého druhu a spokojil se uznáním jako Američan, anebo jako osadník některého města, obce anebo jako člen některé firmy, kde byl zaměstnán.

Takový zájem projevil jinárodní osadníci v zájmu Červeného Kříže v minulosti nikoliv jen v Americe, nýbrž i za mořem a nyní Národní Hlavní Stan společně s Cizojazyčnou Informační Službou vypracoval plán pro nastávení Roll Call, podle něhož dostane se národnostním skupinám uznání za každého příslušného člena. Avšak úspěch tohoto plánu vlastně je v rukou jinárodnostního živlu samotného.

Každá cizojazyčnou organizace, místní podřízené jí organizace i kostely obdržely od Cizojazyčné Informační Služby poukaz na místní odbočku Amerického Červeného Kříže a na tento mohou obdržet nutné potřeby pro nastávení Roll Call, jako stvrzenky, odznaky, výkladní plakáty a zároveň autorizační legitimace a odznaky pro osoby, které byly vybrány organizací, pastorem jiného jinárodního úřadníkem za oprávněného abstrakte místní odbočky Amerického Červeného Kříže. Nedostal-li tajemník některé organizace, klubu, společnosti anebo pastora cizojazyčného kostela takový poukaz,

kterým by se mohli vykázt u místní pobočky, Cizojazyčná Informační Služba na požádání ochotně zašle potřebné listiny a poukazy.

Tentokrát Pobočky Červeného Kříže poprvé nebudou sbírat samy členství v cizojazyčném živlu přímo, neboť mají za to, že něhdo nemůže proniknout k srdci cizojazyčného živlu jako zase jen lidé a sbíratele cizojazyční. Ti budou mít akci všleku v rukou a členové a pracovníci poboček Červeného Kříže budou je považovat za své spolupracovníky a pomohou jim ochotně a radostně ve všem, kdykoliv budou pomoci potřebovat. Během Roll Callu od 11. do 25. listopadu osoby vybrané organizacemi, kluby, spolky, budou mít právo vybírat členské příspěvky na příští rok jako pravidelní sbíratele Amerického Červeného Kříže.

Ke konci místní akce Roll Callu každý sbíratele odevzdá místní pobočce sebrané příspěvky a stvrzenky a odznaky nespřetřehované. Pobočka potom dá uznání organizaci anebo kostelu, který členství zajistil. A aby ještě jistější dostalo se uznání určité organizaci, každé organizaci i podřízeným poslány jsou listiny, na nichž dlužno zaznamenat seznam všech nových členů a to všechno dlužno zaslat na Československou Pobočku Foreign Language Information Service, 1107 Broadway, New York City do 1. prosince nejpозději. V seznamu mají býti zanesena jména členů nových i těch, kdož své členství obnovili. Jediné tímto způsobem bude možno, aby se dostalo každé organizaci, každému spolku, každému kostelu uznání za vykonanou činnost. Uznaní stane se i cestou veřejnosti vedle úředního uznání.

Členové cizojazyčných skupin za jistěním svého členství nejen pomocí Červenému Kříži jako Národní organizaci Americké, tedy i Cizojazyčné Informační Službě, nýbrž podpoří i pomocou akce v Československu a místním odbočkám Červeného Kříže, které starají se stejné o potřebné Českosloviaké a Národní Červený Kříž Americký přeje si tudíž vědět, kolik Českosloviaků v Americe stane se dětmi "Největší Matky Světa."

O PSECH VE FRANCOUZSKÉ ARMÁDĚ.

Roku 1915 měla VII. a VIII. armáda každá svůj psinec. Záhy zřízena střediska pro odvádění psů v Marsillii, v Bordeaux, v Le Mans, Orleansu a Calen, kdež děl se výběr psů schopných pro službu válečnou. Po výběru schopných zasláni tito do psinec, kde byli odbornými a zkušenými vychovateli cvičeni. Psi byli tříděni dle svých odbořů. Bylo by nemoudré svěřiti snad možným fantasiím psa-strážce na stanovistech důležitých, avšak pes dobře vycvičený zvyšil jen jemnosti sluchu a čichu zvířete bdělost člověka. Proti mňnění obecnému hrál v tomto případě sluch hlavní úlohu: pes slyší i slabý šramot, který ujde člověku; slyší tedy dříve než jeho pán krok člověka, jenž se blíží; obrátí ucho tím směrem, odkud šramot přichází a pak orientuje svůj čumák, aby vřimál výpary, které vzduch mu přináší; naznačuje takt, z které strany může přijíti nebezpečí. Úloha čichu nastupuje až v druhé řadě, a tof příčina, proč psi lovečtí celkem jsou prostředními strážníky.

Naproti tomu malý psík, Pyram, měl tolik krve psa ovčáka, a konal takové služby u 15. pluku alpských myslivec, k němuž byl přidělen, že Poincaré sám jej ozdobil známku čestvěra, kol krku zavěšenou. Četné sífely, vyslané nepřítelům, byly zmařeny, díky strážám daným psy, kteří druhdy "osobně" zakročili: takto na malém postu Barikády pes Cabot zakousl za noci německého nosiče depesí, jež takté velitel mohl poznati. Pes strážce zůstává na místě; pes patrolující doprovází hlídky, zadržován na dlouhé řůžfé, krátčí před patrolou, plíží se po zemi, jako jeho vádeově, je-li třeba. "Při každé pauze, spatřil neb ucítil něco, této jeho, spočívající na zemi, ucítil každý záchvěv. U slyšel-li něco, spatřil neb ucítil něco, temně zavřel, napne nos směrem šramotu a obrátí hlavu ke svému vádevi; patrola, upozorována, napne pozornost."

A stane se též, že svým smyslem pro orientaci nalazne zpáteční cestu strážce. Pes Bas-Blanc a Ture MII armády zadržovali takto hlídku zabloudlou.

30c — Výborná naše káva — 30c

NEMĚLA BY SCHÁZET V ŽÁDNÉ DOMÁCNOSTI.

Káva specialita, lb. 30c	Káva Peaberry, lb. 28c
Káva obyčejná, lb. 23c	Káva lepší, lb. 30c

WESTERN COFFEE MILLS
 CRETE, NEBRASKA.   J. VAVRINA, majitel.
 Píšte si o cenník a vzorky.